

Vancouver 04.05.19

INNSPILL TIL SCENEKUNSTSTRATEGI 2019

winter guests takker for invitasjon og muligheten til å gi innspill til en ny scenekunststrategi.

winter guests er en scenekunstenhet i det frie scenekunstoffeltet dedikert til produksjon av forestillinger tilknyttet kunstnerskapet til Alan Lucien Øyen.

winter guests har som målsetning å utvikle og utfordre begrepene dans og teater, og skape forestillinger av særdeles høy kunstnerisk og teknisk faglig kvalitet, i et internasjonalt scenekunstlandskap.

Kompaniet er alene i det norske scenekunstoffeltet, som leverandør av både ny norsk dramatikk, teater, samtidsdans og produksjoner på tvers av genrer, i samarbeid med de viktigste aktørene innenfor det nasjonale scenekunstoffeltet. (BIT-Teatergarasjen, Den Norske Opera og Ballett, Riksteatret, Det Norske Teatret og Festspillene i Bergen, m.fl.).

Kompaniet er, siden 2012, finansiert av Norsk Kulturfond, under Kulturrådets «Basisfinansiering av frie scenekunstgrupper». Støtten har bidratt enormt til kompaniets vekst, og har gjort det mulig å planlegge og inngå langsiktige samarbeid, (hvilket er avgjørende når man samarbeider med store nasjonale og internasjonale institusjoner.) Støtten er likevel ikke større enn at så og si samtlige av våre kunstneriske og tekniske utøvere må engasjeres på prosjektbasis.

Kompaniet har hatt en enorm utvikling i vår drøye 10-årige levetid og opplever i dag en overveldende internasjonal oppmerksomhet.

I tillegg til at Alan Lucien Øyen er invitert til å skape helaftens-forestillinger for blant annet Tanztheater Wuppertal Pina Bausch og for Pariseroperaen, er winter guests i ferd med å inngå flerårige samarbeidsavtaler med store internasjonale institusjoner som *Nationaltheatret i Taiwan*, *Chaillot Theatre National de la Dance* i Frankrike og *The Kennedy Center for Performing Arts* i USA, for å nevne noen få).

Dette er stort, og få norske kunstnere og scenekunstgrupper står ovenfor de samme muligheter på tvers av så mange genrer, (teater, opera og samtidsdans), internasjonalt.

Basisfinansieringen som kompaniet har mottatt siden 2012, og som har bidratt sterkt til situasjonen vi i dag befinner oss i, utløper 31.12.19. Samtidig fjernes basisfinansieringen som sådan og endres til en tidsbegrenset *kunstnerskapsstøtte* på fem år.

Det kjennes mildt sagt paradoksalt at *winter guests*, med det enorme momentum vi nå opplever internasjonalt, står i fare for å miste alt. Uten noen egenfinansiering (kulturrådsmidler), vil kompaniet ikke lenger være i stand til å inngå eller følge opp internasjonale samarbeider. Kompaniet står ovenfor en enorm uforutsigbarhet.

Winter guests håper at arbeidet med den nye scenekunstmeldingen fører til en tydeligere definisjon av begrepet fri scenekunst; hvilken retning, hvor stort omfang, og hvor aktørene innenfor dette feltet er tenkt å ende opp.

De er ikke til å komme forbi at de økonomiske premissene for fri scenekunstproduksjon som foreligger under dagens støtteordninger er begrensende, samt gjør det svært utfordrende å kunne arbeide langsiktig.

Vi håper med dette at den nye scenekunstmeldingen tar høyde for å skape muligheter til å ivareta unike stemmer og kunstnerskap som befinner seg i vår situasjon.

Svar på spørsmål, basert på muligheter og utfordringer fra vårt ståsted som scenekunstgruppe i det frie scenekunstoffet:

- **Hva bidrar til å fremme produksjon og formidling i scenekunstoffet?**

Stabile, forutsigbare og tilstrekkelige finansieringsordninger for kunstnere og kunstnergrupper i et bredt spekter av kunstuttrykk og til kunstnere i forskjellige faser av et kunstnerskap.

Tilgjengelige prøvelokaler med tilstrekkelig plass og infrastruktur.

Gode og legitime samarbeidsordninger med programmerende scener og institusjoner, regionalt og nasjonalt.

Et stort antall programmerende scener med sterk interesse, arrangørkompetanse og tilstrekkelige ressurser (praktisk, teknisk, formidlingsmessig og økonomisk).

Et lokalt, nasjonalt og internasjonalt nettverk av produserende og programmerende scener med interesse for og kjennskap til norsk scenekunst.

Et utdannings- og rekrutteringssystem som sikrer tilgang til fagkompetanse, samt utvikler profesjonaliseringen av de spesifikke oppgavene ifm produksjon og formidling av scenekunst

- **Har du eksempler på vellykkede prosjekter eller tiltak som har fremmet nye typer samarbeid og økt visning av scenekunst?**

Forestillingen *Coelacanth*: winter guests produserte i Riksteatrets prøvelokaler og med tilgang til Riksteatrets faglige ressurser under prøveperioden. Forestillingen ble vist under FiB og på Operaen. En produksjon av dette omfanget ville vært helt utenkelig uten et generøst samarbeid med en større institusjon. 4x Hedda nominasjoner.

Forestillingen *Jingle Horse*: winter guests produserte i samarbeid med Nasjonalballetten. Forestillingen presenteres i 2019 for 4 året. Dette står i sterk kontrast til de normale rammene for visning av ny scenekunst i det frie feltet.

Forestillingen *Dream On, Baby*: winter guests produserte i samarbeid med esc Ungdomskompani. I denne sammenhengen fungerte WG som «institusjonen» som kunne bidra med ressurser og kompetanse. Forestillingen spilles igjen på Scene 2 på Operaen under CODA 2019.

Felles for alle disse eksemplene er at de er basert på samarbeid mellom flere aktører.

- **Hvilke strukturelle utfordringer finnes i dag på scenekunstheltet?**

Korte spilleperioder:

Det finnes svært få muligheter for lengre spilleperioder og turneer. Spesielt gjelder dette nasjonalt for forestillinger som er noe krevende ressursmessig.

Usikker finansieringsmodell for etablerte kompanier:

I Kulturrådets innspill påpekes det i evalueringen av basisfinansieringen: *det er behov for økonomiske strukturer som gir langsiktighet til kompanier på det frie feltet*. Samtidig fører den nye ordningen for kunstnerskap til en svekkelse av langsiktighet for etablerte kompanier. Langsiktig utvikling og drift er ikke nevnt under Kulturrådets utfordringer samtidig som Kulturrådet er eneste offentlig finansieringsmulighet for frie kompanier med dette behovet.

Begrensede produksjonsfasiliteter:

Det er svært begrenset tilgang til prøve- og produksjonsfasiliteter. Spesielt gjelder dette lokaler med tekniske fasiliteter utenfor institusjonene.

Kunstnerøkonomi:

Det må være mulig å livnære seg som scenekunster. winter guests benytter fagenes tariff (NTO, NODA osv.) for medvirkende både foran og bak

scenen. Dette er kostnadsdrivende for produksjonene og utgjør en utfordring når forestillinger skal turnere, spesielt internasjonalt, men løsningen kan ikke være kutt i lønnen til medvirkende.

Uklare normer for samarbeid med institusjonene:

I praksis er man i de fleste tilfeller avhengig av et samarbeid med en institusjon med produksjonstekniske prøve- og visningsrom når man produserer en forestilling. I dagens situasjon er det legitimt å gjøre dette hos de programmerende teatrene, men ikke hos de produserende teatrene; man skal ikke sponse produksjoner ved institusjonene med midler fra Kulturrådet. Dersom man ikke legger til rette for samarbeid mellom det frie feltet og institusjonene legger man store begrensninger på det frie feltets potensial.

Det finnes svært begrensede utdanningsmuligheter for scenekunstarbeidere, spesielt for de tekniske og administrative fagene.

- **Hvilke tiltak må til for at disse utfordringene kan løses?**

En finansieringsmodell for etablerte kompanier med stor nasjonal og internasjonal interesse som ivaretar behovet for langsiktig planleggingshorisont.

Skape et handlingsrom som ivaretar og videreutvikler den unike stemmen til det frie feltet slik at dette ikke går tapt i samarbeid med de etablerte institusjonene, men heller kan være med å drive utviklingen av ny scenekunst sammen med disse.

Legitimere, systematisere og motivere til økt samarbeid mellom frie scenekunstgrupper og institusjoner.

- **Hvordan ønsker du at scenekunstfeltet skal se ut om 5-10 år?**

Mer samarbeid.

Større toleranse og inkludering.